

* * *

моето срце е како оџак мрачен.
на дното, потиснат со жешки саѓи,
еден проколнува и плаче.

јас куќа, без двор и стопан,
пред очите на потскажувачи и огнегасци,
не прашувајќи никого дал смеам,
горам, горам.

* * *

румено јазиче од дете,
низ сребрените решетки од ребрата
на паднатите ни паметници што не се,
ја сакавме,
оваа,
в око што ми седнува
со ископана утроба од понижување.
никој нека не ми рече дека моја татковина беше,
во постелата на светата пепел
блудно симболите се смеат,
а во крвта наша нездрава пролет цути, цути.

* * *

денот што мртвите,
од љубов по татковината умрени,
ќе ги пребројува,
мене нема да ме прескокне.

со блудна пена на устата ќе ме најде
така, расчекорен, над мене ќе стои.

јас што не паднав во бој
а отстрана ги исмевав жените,
поради стравот од доаѓањето на штрковите,
на свој начин ја сакав татковината
и служев - да се размножува.

* * *

твоето срце е како војнички шлем,
изрешетен од куршуми,
'рѓосан,
на полето на боиштето исфрлен.

оние што го познаваат,
го знаат како беззначаен предмет,
сличен на толку наоколу,
оние првпат што го видуваат
во врска со него што сè не измислуваат.

само ти,
од првиот бој што го понесе,
го земаш понекогаш в раце
вртиш уморено над него со глава.

една жена, си спомнуваш притоа,
со срце, румено, посади во него една билка
со просто име што се наречува –
тага.

* * *

веќе сон ме фаќа.

крвта, од шипови расцутени на страсти,
како жар што гасне
капе -

во окото, црно, на болката.

* * *

како кобила некоја црна, наврната,
со опашка голема како метла,
пред вратата наша стои ноќ.

телото твое голо, румено,
сонува во мојот skut
зелен пролетен ветар.

околу мојата глава,
како сребрен ореол
околу главата на светец,
кружи бел облак од блуд.

* * *

дијамантот на твоите колена капе
во светоста на мракот.

од прстенот на слободата помалку тежи
а и понежежи
на заточеништвото прстенот.
и робот, од слободниот, повеќе е блажен.

еден страсен и уважуван толкувач
на закони и појави понизно ме служи,
јас со срцето од жена му се сладам -
зрно светлосно, без ритуал, а со своја драма

во вечноста на мракот ... ако го надживеам,
лист в раце ќе имаш од чисто злато,
а ако откажам низ него да те барам,
светов како поздрав со шамивче ќе изветрее.

* * *

не настојувам допадлив да бидам,
уште помалку да ми се допаднете.

од сите добра, на земјава, најдобро е чинам
на некој чинар обесен да бидам.

не по казна и не заради пример:
колку од повисоко македонија да ја видам.

кога и од воздухот десет кожи дерат,
знаменија и ѕвезди како ли ќе зберат?

сè што видов - го видов од смешната страна:
и смртта со љубов од мене ја бранат.

во една ноќ одамнешна, врнежлива и темна,
ме пресретна со светливи заби жена.

како горења од отровни сена
над пропаста, замаени, двете срца бдеат.

патувајте, од пролетни цутој, бели свадби
во бесвесен спокој, низ изматени бразди.

о, ти, што низ десет чепа премрежиња точиш,
дали знаеш колку твојата судбина во мојов говор
горчи?

Манифест на тревата

*како лудило без смена, древна,
од челови зелени, кога ќе ми дојде денот,
јас почнувам да течам низ твојот крвотек,
под твојата кожа, во твојот глас, низ твојата
жена.*

*можам да те направам напсток или прстен.
можам да ти ги собујам чевлите, да те легнам;
ушите да ти ги направам микрофони, срцето
труба,
да ти го наполнам вратот со мрави - ти да бегаш.*

*јас можам, нападне, зовриена од блуд и сонце
љубовница страсна, неверна и перверзна да бидам.
во твојот череп како зелен водоскок да вивнам,
твојот лелек да го задушам со кикот зелен.*

*јас сум звук, и жесток, што иде незнаено од каде.
можам да те завртам, со лице, откај холома вода,
да се захледаш ти, јас да те турнам - нигде да те
снима.
потоа, над твојот гроб, да се преправам дека
венам.*

МОСТОТ НА ДРИМОТ

I

1.

кој направи мермерите да плачат
а за себе не остави запис -
над водата, во воздухот врие јанса,
љуби мостот со воздишки од пелин.

ти случаен гостин си ми.
не те допрувам, но сама знаеш:
колку што си сега моја,
никогаш ничија не ќе бидеш.

по твоето одење вакум, ко статуа,
со облик на твоето тело на мостов ќе стои.

2.

еден збор, од мостот фрлен,
во чашата на твоето тело
како сребрена пара паѓа -
низ твојата прозрачна кожа гледам.

сите риби, што ги измислив
да те вардат,
неподвижни се и тажни на брегот.

со крената рака, блага, ти проаѓаш меѓу нив
како што проаѓа моето време
низ твојата љубов.

3.

твоите гради: две свона по чиј звук
ја помнам државата на твоето тело.
миризлива од вишни,
откај страната моја местоположена.

твоите гради: две свона со чиј звук
ја будев државата на твоето тело.
ја освоив дури откако ти сама,
бранејќи ја, ја нашпионира.

4.

телото на водата
и сенката на твоето тело во неа,
во вазната на моето око.

капе на мостот млекото од сонцето.

II

1.

ги клука водата бреговите како луда.

со жесток говор во порите,
со потклавачи на оган во прстите,
со играта на рибите, со алгите, со зраците сончеви,
што се прекршуваат во неа,
со песокот,
со сè што ја прави
заљубена, живототворна;
и го лови твоето тело,
крило, румено, од птица трепетна -

ќе ти потемни кожата.

твојата и нејзината кошула,
побелени од завист, се сушат
на гелендерите на ветрот.

јас стојам на мостот
и го губам воздухот.

2.

во државата на твоето тело
го научив отпорот
на светиот оган,

музиката на свиралките на крвта,
шумот на крилјата,
надвор од телото и во него.

еден тих и светлив ветар
ме заплискува
од највисоките коти,
и еден леплив женски мирис
од најниските
додека стојам
на боиштето на срцето.

3.

еден друг збор од мостот фрлен
ги надвикува самогласките на реката.

ти испливуваш над водата,
твоето тело, со боја на јаготка,
како златен вир во неа -
до грлото на мојата возбуда стасува.

во бојата на твоите подзамижени очи,
во воздухот,
во раката твојата што ми мавта,
се отвораат, свонејки, простори.

низ нив, намовната од сонце, гола,
можам да те гледам потем
како седиш на песокот
со пулејќи од вода
во косата и по телото.

ЕКВИЛИБИРИСТ

влеговме во дом
сега грозни клетви полн
и лелеци што се гушат в празно –
на крст од двојство те распнав.

кај што беше ведро небо,
таму ден се празни сега.
чудо едно како умираат сите нешта,
додека срцава наши трајат.

не зборувам што да е.
од болката јазикот го зедев немушт
во моментот кога тебе на срце те ставив.
зар не помниш колку добрини ти кажав?

никогаш за потпора не спружив рака
но тебе за век и веков
сè ти дадов,
а ти ми врати; о, ти ми враќаш, змијо!

болувајќи. скоро луд од болка,
знам на една нога во круг да се вртам,
по жица над амбис да одам,
неизгасната вар да голтам.

денови и денови в огледало
твојот лик, навреден и зол, го ловам.
не заспиваш сакајќи ми добра ноќ,
храбрејќи ме на добар час .. .

да, таков бев јас.
повеке простум стоев отколку што клечев,
повеке казнував отколку што молев.
иако љубев; се засркнував но љубев.

па сега сам, како глупа мазга
стрижејќи со уши мојот пат се должи.
таму кај што беше удобно и топло,
солни скрувци стапалата ги бодат.

помислуваш ли пред мртвен да ме викнеш,
тивко да те допрам, тивка да ми згинеш –
во вид на кротка дремка
сенка вечна да ми бидеш?

о, ракатки неисплакани
од љубов што семне под пакриви ноќе!
о, утра модри, кака грла
отворени над паплави од плачои.

јас проаѓам, гинам и се пронаоѓам,
за моите издолжени прсти
се држи сè што истекува
а што сака ден повеќе да трае.

таму искра кај што светна,
во вид на пареа светла смрт се фати,
и загинува и загинува - сè
во далечини безоблични тоне.

ќе препукне срцево – жица
по која долго колнат одам
горд на својата несреќа и болка,
туѓ за секаков восхит и солзи.

на моиве дланки, помеѓу нив
гладок облик – жена слатка,
стасана за подбив класа.
да, таква е мојата љубов, без гладиоли

и без површни галења по стомак.
во твојата утроба, гордо,
моето семе сите десет високо ги крена.
замавни сега и ти, удри со сите десет

по инструментот истрошен од занес.
веќе како светол камшик
ме звизгаш – виделото ми темни,
о, гласу допрва што треба да се родиш.

и во иглени уши да се скријам
се туку ќе успееш да ме најдеш
за на моите коски да ткаеш,
пајаку, голем колку нокт од палец на нога.

да, таков сум јас. во ноки без почин
вампирот на крвта моја блазни,
во дремливи утра, лицемерно кроток,
наместо со цвеќиња, те китам со казни.

твојата уста, пуста
ќе остане без допирот со моево тело
бело, бигорливи реки
ја поплатија мојава врела.

о, уште еднаш ако дојдам,
како триста коњи и потен,
жено - жито виорно на пролет,
плева ќе те сторам.

што има уште недопрено
во вилиците на твоето развишано спокојство,
зборородна болко?
кога те изведувам на прошетка, по жица,

бели раце веслаат во мракот;
додека, потем, ничкум паднат
наглас читам од ѕвезди
што паѓаат што ме гаѓаат в теме.

о, тој прстен, таа ниска врата
зад која со исплезен јазик ненаситна демне.
ти не подаваш рака, но сета
во треска чекаш да дојдам,

на јазик од магнезиум
во постела од злато,
во пештера од бели мракој
да те однесам.

нам што ни е судено отворено да говориме,
додека и тоа не стане прав,
страв ме прободува кога те поведувам
на прошетка по жица.

о, збору, со кого го лелеам мигот
како златно бебе во свеста моја заспан.
од твојата уста првнува птица
да цица на отворите од моите вени.

па како цвеќе, повее непотребно од кобно,
боцнат од осилото на часот сетен
листам, ми блиста на чело
судбината: ниту лоша, ниту добра - моја.

о, реко од плетенки златни,
о, ветрило од поглед модар што ме нишка.
чудо едно како умираат сите нешта,
а срцава наши трајат.

ОСТРОВ

*не ѓибајте го овој остров
што е како расцутена вишна во пролет!
додека во коренот нејзин смртта лови,
во гранките сонцето птици гали.*

не гледам лаѓа а наоколу е море.
ниту ветар далеку, ниту најмал знак
дека времето мине или пак дека стои.
расадник од прлушки на беговите свони.

чиста, како кумулусен облак,
кошулата од душите наши над него плови;
голи, од телата прогонети вчера,
срцата како кристални лишаи горат.

не ги бајте го овој остров
како 'ртењето на семињата сладок
и само за двајца што е.
во сопствените испарувања нека тоне.

АПРИЛСКИ ЗНАМИЊА

I

песна, со која се иде во вечност,
песна, заради која се оди „на прошетка“,
на тротоарот,
во вир од сонце -
драматична моја татковино од бои.

да се одлута со ветрот во непознато,
најголема вештина е сега.

со збор, во устата,
преку која се истекува
во безнадежност,
преку кој се истекува
во слатките тајни на мракот,
околу твоето срце кружам
- љубовнице моја недопрена ни на сон.

II

да се изрече вистината за себе
и да се изрече вистината за родот на нештата.

па со испразнета глава, со лесно срце,
со раце во џебовите без дно,
со кочијата од овој зелен месец
да се отпатува

во далечни светови.

каде што утрото не носи ден,
каде што денот не носи ноќ.

дури таму
да ја исмеваш својата судбина,
дури таму
да лелекаш од неа.

тоа би бил најголем подбив
со себе;
тоа е идеален начин
да засветиш сам во своето месо
како од искони пламен.

III

а надвор гајди и клепала,
а надвор ветар и клепала во ветрот
(додека во дрвјата)
се тетоши април)

ја резбарат
фреската на македонија.

IV

стојам под месецот
и го лајам.

време е да се вратам.
ќе ти донесам ветришта и болест,
болест и страст за скитање.

Љубена!

нам што ни е судено отворено да говориме,
нам ни се ветени и просторите -

во прогонство.

V

како олупено стебло
твојата снага се белее ноќе –
сè вака, македонијо, во мислите те вардам.

како здив од кроток анѓел,
како круг од сребро
околу твоето чело
течам.

или си ти фреска скапа,
или сум јас безделничар капнат.

VI

Љубена!

подла е цвеќето
во собите што се внесува,
подла е и љубовта
в постела што се истррошува.

добро е само прогонството
по слободен избор,
добра е само песната
прогонство што носи.

јас потемок на терористи,
јас син на војводи и самоубијци

оштрам збор
со кој ќе ја осветлам нивната слава

Љубена!

а надвор зелени петли.
а надвор ветар и клепала,
и клепала во ветрот
ја резбарат фреската на македонија

VII

од највисоката кула на април
топови со полен
грмат.

како посрамен орфеј
по езеро, во лотка,
душата од прличев
весла.

на брегот играат фреските,
софија ороото го води.

или јас дојдов (касно)
платното да го избелам твое,
или на маки
ме стави ти,

Билј ано!

VIII

под зелените стреи на април,
во безнадежност фрлен така.
посебни, грижи немам:
жив сум -
и тоа е сè

во празната мешунка на времето
лунсам
како гатачка во карти.

и гледај !
птица устремена со клун
во свилата
на нешто што доаѓа како утро,

во очите на минувачите
часовници брои.

IX

Љубена!

јас сè знам
и признавам:
сè е подеднакво
глупаво и смешно.

за овој наук
не два,
туку десет прсти кревам.
ништо не ми треба.

само далеку од градов,
далеку од сè,
во некоја таванска соба со тебе

по моему и по старо да разврзам.

X

секое утро првата, најгорката чаша
од очите на една домашна прислужничка
ја испивам.

Потем,
додека од чевлите ми сиркаат палците
и не грижејќи се за ништо
ги галатам рударите и огласите.

од мене
и воздухот почна да страда.

нека оди сè во куршумли ан!
мене не ми требаат музеите.

ПЕСНА

на крајот од првиот стих:
како две точки ги ставам твоите очи.
во вториот, убава, како зголена боска,
трепериш ти.
во третиот златото на твојата коса
го истопувам како восок.
во четвртиот се отвара чашката на твојот папук,
под него, во петиот, како два водоскока
твоите нозе клокотат.
во шестиот, ни ваков ни таков –
уморен се појавувам јас.
а твоите боски - твоите боски,
како две прлици, како две свона
гукаат во последниов стих.

ДРВЕНА ПЕСНА

затоа што ме возбуди едно дрво,
оваа песна ја конструирав од дрво.
во черепот дрвен ѝ турив мозок од дрво,
нозете ѝ ги обув во дрвени чевли
и ја пуштив низ мојата крв.
чкрип-чкрап, чкрип-чкрап...
о како е одбивна, како е грда
со својот звук дрвен оваа дрвена песна!
зашто може оган да ја вивне
а нема ни душа ни срце за да заплаче,
подалеку ја чувам од секој оган.
така, мислам, ќе остане вечна –
вечна, од црвје изгризена,
бесилка само за срцево мое.

ДРВО I

една груба и црна рака го поткренала
и го сместила во килибаров на пладнево
ова езеро, ова само дрво
што толку грдо зимоска беше.
моето тело и сонцето рипаат во него од ридот,
од него излетува една модра птица.
ќе удриш, со срце, несреќнице во тврдо небо.
што уште можам од ова само дрво
за мојава песна да земам?
а еве што:
наредувам громови да му ја одерат кожата,
па бело, како оглодана коска,
на крајот на песнава наместо чуденка ќе го
ставам.
така и му треба кога не сети потреба да раѓа!

ДРВО II

сега, кога ј а препишав оваа песна
од твоите лисја, од твојата кожа,
од твојот говор, од твоите крвни зрнца, -
што ти остана тебе?
што имаш да му понудиш на некој друг поет,
на некоја љубовна двојка
под тебе што ќе дојде да се гушка?
ништо, ништо. верувај ми.
зашто јас знам: не го допрев твоето срце,
зашто ти го немаш,
не ја проучив твојата географија,
зашто ти ј а немаш.
и грлото и плачот ти го зедев.
уште само покрај тебе тече река,
но и неа на јадица ја чекам.

ПЕС

со испокршени и црвосани заби, наглув, слеп
по цела ноќ вие – чиниш одрекнува нешто,
преку цела ноќ, со јазик како стара метла,
на балконот од комшијата збревта ...
неспособен ни стопанот да си го препознава веќе,
пред секој врабец со опашката понизно мавта.
никогаш не се надиши чист планински воздух
трчајќи по стадо; не дозна за волци, за студ, за
ветар.

убав, достоинствен домашен пес,
што јаде од чинија, што моча, во одредено време,
во чинија -
на посребрен синџир стопанот го водеше да шета.
не пребледе од страст по кучка,
ниту пак дозна дека и него го окучи кучка.

КУЌА

порцелански птици со срца како модри свончиња,
гуѓаат по витрините во таа куќа;
по дебели и зелени од рамнодушност ортомчиња,
достоинствени чавки слетуваат на покривот од
таа куќа:

однадвор, во вирот на окото што се распрашува,
како последен збор на архитектурата е;
внатре, од трpezата до постелата,
здодевата ја преместува сенката на своето тело.

надвор, над влезната врата од таа куќа,
една низа суви пиперки,
кога ќе задува ветар,
нишајќи се трошоли.

како митолошка опашка, како натечен јазик.

внатре, во таа куќа, уморено од обилство
ништилото си вари кафе
на експресната тока од шпоретот.
или слуша музика. или гледа телевизија.

**ЗЕЛЕНИ ОГНОВИ
ВО ТВОИТЕ СТОГОВИ**

ИСЕЧОК ЗА ВО РАМКА

Дождот паѓаше.

земјата, со јасно изобразени мртвици,
со назначени нездрави места, со петочни води
влегуваше во полноќта. Ние стоевме под стреите
и не бевме во состојба да измислиме јата анѓелски.
ниту црни свештеници, ниту крвници, ниту опела.
и на сонцето, ти реков, векот му е измерен.

потоа, во мрачните улици,
каде што како белутраци светат соголени задници,
од една трафика, налактувајќи се на тезгавот,
купивме цигари
и отидовме во станичната чекална загушлива

што е

од мирис на сирење, на пот, на гумени опинци.
луѓето, кои воспевајќи ја земјата нè крадат нас,
луѓето, кои крадејќи нè нас, ја срамотат земјата,
со достоинство на светски патници, со два прста,
што ги донесуваа до слепото око,
нè поздравива. о, како умее, се побрзо и побрзо,
да удира дождот по кожата на земјата, по
стаклата на прозорците.
о, како умее дождот, се побрзо и побрзо, да им ги
раствора телата на птиците,
на мајмуните (во африка) на дрвјата, на птиците
- телата наши

II

ДОДЕКА ТРАЕ ЛЕТОТО

1. ДОДЕКА ТРАЕ ОДМОРОТ

зелени огнови во твоите стогови,
зелени огнови во твоите стогови -
о, како е убаво со оваа мисла да се преспива во
парковите
кога догорува срцето на земјата и чад, со кисел
вкус, во облик на печурка,
се крева над шумите. луѓето бараат четирилисна
детелина,

луѓето што играат пасијанс
во сенката на шаторите раштркани по кампинзите
и се бранат со кутони и абортуси од потомството.

ако се сака да се биде присутен во времето;
ако се сака

да се дејствува врз него, ми рече,
треба да се пишува за нив,
за луѓето со кои се најдуваме во орбитата од една
иста минута,

на краиштата од една иста голтка воздух.
јас бев зафатен со изгледот на вечерта и што оти
не те слушнав кога ми рече вака и што оти, потоа,
гризејќи си ги ноктите, мислев на тоа што не те
слушнав?

ништо нема од животот.
само небото е како некој а огромна помодрена уста,
како слива магарешка пукната на две. славата,
на атињаните.
уште само во настојувањата на археолозите значи
нешто.
но зошто да се оди толку далеку, толку длабоко,
толку прудолу
со изучувањето на времињата а потоа и со
нивното изедначување?
византија или лихнидос, рим или египет -
животот, во време,
непроменлив е и без малу тоа ќе си остане до
крај.
задоволен сум што сега, во ова време, оставам
лузни на лицето на земјата.
најповее сакам џин со содичка – ако му значи
тоа нешто некому.
се разбира, мене ништо не ми значат победите
на шаховска табла,
како што не ми значат ништо и поразите во
пречкањето со тебе
ти сè уште не си бил во состојба (зашто да си бил,
сам би ми расправал за тоа) да те боли заб
и цела ноќ, држејки се за вилицата, да го
обиколуваш градот
барајки ја единствена аптека а кога ќе ја
пронајдеш
да те пречека таму жена - во најлонска пижама.

тоа беше оној пат, летото во охрид, кога не дојде
ти со мене
во вестибилот на палас запознав една белгијанка,
домашна прислужничка некоја.
и што оти преку зимата ѝ пишував страсно?
и што оти таа уште двапати доаѓаше а јас
избегнував да се сретнеме?

2. ПОРТРЕТИ

во густотиот и црвен како од јаготки сладолед
воздух на рестораните,
во мрежата од лилјаците што ја плетат над мостот
на вардар надлетувајќи го ноќе,
под клепките на пијанството, во друштво на
сомнителни,
момчето, млад поет, зборувајќи како кога се треби
ориз од камчиња,
како кога се провира конец низ иглени уши
го трошеше златникот на славата
што му беше ветена а што сè уште го немаше
допрено.

и ете зошто не можеше да бидам јас сослушан.
и ете зошто јас се откажав да говорам потоа.

едно обично пукнување на цветна семенка во
воздухот
од корен можеше да ги потресе срцата; можеше
да биде наслушувано,
изучувано, озвучувано. од фотографските излози,
од интервјуата,
од поетските читанки, напрсани со брилјантин,
се тапанчеа селанчиња.
а меѓу нив имаше дури и такви со мирис на
лепешка.

и што оти, бегајќи од нив,
јас се запрев дури во македонски брод? и што оти
целото тоа лето го поминав тепајќи риби со
копралак во треска?
и што дека ти неколку пати доаѓаше и бараше
да се вратам назад?
и што дека јас и откако се вратив продолжив да
се чувствувам така – огорчен?

автобуси, турканици, тртки во панталони, тртки
под свила;

продавачи на весници, на среќки; расипан јазик,
кутии од конзерви, нечисти и ненаспани туристи,
и по некој огромен заб, во воздухот, што се
дека ќе те кукне право во тилот, право во

просјаци,
испарувања
заканува
мозокот.

о, боже! а ти никако не доаѓаше! една бугарка ја
до гола кожа ме соблече.
нашинецот, сликар,
што работел во иран како помош на неразвиените,
ми справаше пикантни работи за таму, но тој
и зашто јас се смеев, ме гледаше напорки. о, боже!
ти никако не доаѓаше. беше си отишла со твоите
и никако те немаше да се вратиш назад.

одведов во паркот —
беше сериозен човек
на море

а некој беше подтурил коњ пред мојата троја,
и не го внесов коњот внатре, па од глад, од
несреќните грци испоумреа и коњот почна да

но јас намерата му ја просрев
чекање за воздух
смрди.

тогаш пристигна и ти но јас повторно паднав во
и тогаш, дури тогаш се случи да ме замразиш,
засекогаш.

депресија.

III

ИСЕЧОК ШТО НЕ МОЖЕ ДА БИДЕ СТАВЕН ВО РАМКА

секако дека сè уште постојат аргонаути.

ако никаде на друго место,
гласот од нивната распеана ѕвезда
во мојава крв шуми; гласот
од распеаната ѕвезда на аргонаутите што бараа
златно руно

а очекуваа нивното лутање по море
на копното да заврши во постела на жена.
секако дека постојат колумби, бодлери, гогени.
но ете јас презирам сè што може да го потресе
окото и срцето
а да не го косне разумот.

ридови, голи,
потиснати од жежок воздух; камења како
струпје;
купови од шипје; гламни под мевови од
магариња —
ова е исечокот од сликата што ја гледав
патувајќи со автобус од охрид за скопје,
ова е исечокот од сликата,
што нема да стои

ниту во еден дом, ниту во еден национален

музеј.

о, што ми е одбивен тој човек

о, што ми се одвратни сите работи

околу устата намачкани со зеленило од

трева:

леле за пресушена црна

црна од тембарот до вртокот

од песокот до утоката

црна реко црна црна

леле за пресушена црна

леле за добитокот

леле за мајките

што им бранат на малечките

плашејќи се од отрови

да пасат трева

никогаш не ќе станат поети

леле за нив

леле за мене

леле за тебе

леле за долгокосите педерчиња

леле за семето нивно

што никогаш нема да се покаже

на дело

ура за изораните утроби на

малолетнички

ура за орачот што ги изора нив

ура за потклавачите на оган од

забава

ура за крадците на автомобили

ура за ноќите поминати со тебе

во пијанство

ура за веслачите по копно

ура за неродените
за стриптизерите
ура за сите нив —
нивно е царството на очајот
допрва

ура за светот што нема да заврши од атомска

бомба

туку на крајот на реченицата од своето постоење
наместо точка ќе стави една огромна — метла.

удри дожд по покривите на куќите, по прозор-
 ските стакла, во цутот на багремите.
 од кај зоолошката градина се слушаше рикање
 на лавови и страгорење на птици.
 „зошто ти не си ги затворил прозорците? во
 собава навлегла вода.
 зошто ти никогаш не ги затвораш прозорците?
 ќе испука фурнирот на покуќнината а можеш и
 сам да настинеш.
 о, што не го поднесувам овој од цигари отруен
 воздух!"
 „о, ова наше минато, ова галениче — зошто не
 престане да вреска?
 како да му става некој под јазикот усвитено
 цресло!"
 „утрово јајцата беа поевтини на пазар од во
 самопослужување и уште ќе поевтинеле.
 вчера те бараше ана по телефон. зошто не ѝ се
 јавиш?
 речи ѝдека си болен и дека ќе отидеш кога ќе
 оздравиш.
 или речи ѝдека не сакаш да си имаш повеќе
 работа со неа."
 „о, овој ветар, ова лудило — зошто не престане
 да рика.
 (кога веќе дождот престана)
 како да му тура некој топено железно во
 утробата!"
 „не можам да те разберам: при електрика
 употребуваш — свеќа!
 тоа стил ли е некаков или само така — си
 замислуваш?
 можеш и очите да си ги расипеш"
 о, свеќите, очајот на очите; собата во водата,
 покуќнината;
 и твојата глава, со мустаќи, на неа —
 зошто не можеш да разбереш,
 зошто не можеш да разбереш —
 сето тоа чудесно скалапено!

морнарите на чуновите од теба како запалена
гласот на морепловците и неговите издолжени
(во окната на рудниците, во клоаките на птиците
го милува јајцето)
зошто не можеш да разбереш? зошто?

помодреното непце на африка од камшикување,
јас бев задолжен (за кафето од порторико),
а огнот догорува, огнот догорува, огнот догорува
сликајќи ја својата решеткаста сенка на сидот
од утробата.
зошто не можеш да разбереш, стара, о-ооо!..

огнот догорува, огнот догорува, огнот догорува , ..

V

РАСЧЕПКУВАЊЕ НА ПЕПЕЛТА

ајде да ја оживиме стара грција, стар рим, стара
феникија.

зарем не си ми зборувал ти сам дека историјата
има плитки газила

преку кои можат да се допрат злоупотребите со
неа?

ајде наброј ми ги фазите на светов во времето,
фазите на времето што го понижило
осветлувајќи ја неговата полноќ а потемнувајќи ја
неговата душа!

остинато чело на пепелта зарем ништо не ти
кажа,

иако чудесно скалапена,
во огромни томови си ја набави дури во лондон?
— немој да бидеш шакација! како можам да ти
ги набројам

клинците во телото на столот за нишање,
кога има и такви столови за нишање
што се прикрупени без да е употребено ниту едно
клинче!

дрвната индустрија денеска е развиена
како во државата на инките керамиката.
посебно во јапонија. —
ајде да ја оживиме државата на инките.

ајде да го оживиме древен египет.
во нашиве краишта римјаните не се прославили
многу,
а старите грци живееле како што се живее
денеска
во некои делови на азија — на чунови.
ајде да го оживиме древен египет, древна
македонија.
историјата, сам си рекол, има плитки газила
плитка матерка.
— зошто ти секогаш на преден план ја ставаш
татковината?
ти никогаш не си сакал да навлезеш во суштината
на нештата.
милувајќи ги однадвор само, секогаш си донесувал
погрешни заклучоци.
по вечерата ќе продолжиш да седиш овдека
или ќе отидеме во кино?
навистина, како се чувствуваш по кафето што го
испиваш по пијанството?
главата ти се разбиструва малку, зарем не, но
срцето —
што вели тоа, срцето?
зарем не му штети на срцето претерана употреба
на кафе? —
ајде да ја оживиме стара грција, стар
рим, стар вавилон.
историјата, сам си рекол, има плитки газила.
ајде да ја расчепкуваме нејзината пепел.
ти земи нашилен камен, јас ќе земам — залет.

бој на врв од игла

во првите есенски ноќи на септември
светот среде топла месечина плива.
од чист инает, заради смеа
започнав тогаш бој на врв од игла.
што дека логика нема?
важно: победник ќе бидам!
ќе ми падне, ќе ми падне на темето
како развенчан прстен небото.
на бој! на бој! иглата во подножјето се ниша;
држава од трупови на поети,
што до вчера нејзини штитеници беа,
мртва се протиња низ нејзините иглени уши.
„лесна ноќ, добра ноќ — добри мои!“
потполошка рече и погодена падна в жито.
јас ја дореков:
„лесна ти земја — земјосана моја!
вашите черепи јас ќе ги шетам
како угаснати фенери покрај море,
на вашите срца како на скршени дрвца ќе свирам.
јунаци мртви!" на бој! на бој!
некој го саботира сопственото перо,
некој петтата колона
кога едногласно ќе офнат сите свона.
на бој! америка врзете ја со синџир,
за русија јас ќе измислам сибир друг —
попусто да не губи сили — да го оплемени!
„а така! а така!" писна останатиот свет:
„со мене, постапуваш како со остарен пес!"
јас, за да не пукнам од смеа,

неговиот сонствен фитил му го пикнав в уста:
„држ и со заби стискај!" реков и му свртив грб.

ех, убавице македонијо, со модри очи, иштипана!
мора да си лудо отровна
штом олку те сакам а ме одвраќаш.
си видела ли, си видела ли
како маршираат напуштени, сами,
на мермерни плочи построени бригади?
проаѓајќи покрај нив, јас често
својата судбина ја споредувам со нив.

јас кој одбивав да се тапанчам во првиот ред,
јас кој научив да составувам песни
слично на славејот — жолтоклунец уште,
јас — циничен кон сè, непоправно нежен,
јас кој не успеав ни себе да се ставам в ред,
добив заповед: „во строј! под конец!"
и марширам. иако престашен и силно блед.
ништо не е неподнесливо тешко — кога се мора.

земјава, измачена
од теророт на старите поими, симболи и слики
ќе наредам да ја исплакне пастернаков дожд.
добротворни организации ќе измислам против

НИВ.

ќе ги преселам на други, здивени планети —
пример, од кој ќе се плашат, да имаат.
над мене отровни печурки се креваат,
на мене милион по толку пати
челични кучки гласно се просеваат.
а може само едно зрно, едно наслепо,
случајно испукано зрно
в срце да ме свекне и — трас да сторам на гас.
покрај мене, како светулки, момчињата гаснат.
момци, момци мили — самоуки патриоти,
нè учевте како земјава се сака
а, еве, на прекрасен начин умираат.

во оваа фантастично изнавредена земја,
каде што како водни клобурци

ги носат черепите ваши суводолици,
гавраните се исто толку здодевни и чести,
како и кај колнатите поети,
како и во нивните песни.

гледајте, гледајте! во еден череп, во алги,
се заплеткало сонцето — клен.
еј, рибару! јадицата ваму!
ќе уловиме, како во бајките, рипче златно.
а ти, небо, биди умно, не трепери,
немој водава да ни ја матиш.
сега, кога на сè цената му падна,
ќе урнеме, ако треба,
седумдесет и четири илјади неба.
— еј луѓе, луѓе! за срамота!
човек од вас да се гнаси!
спиевте во окопи, среде крвје;
се дрзнавте на себе, убивавте и деца,
сега, мртви, марширате на сонцето! —
од черепот лорд расел се јави.
застапник божји или само лигав старец,
симни го пекмезот од твојата совест,
лорду расел!
на бој! на бој! иглата откорен се ниша.
во облик на светлосен пајак, лорд расел
кон врвот се јази.
војниче! дај, свекни го по тимба со кундак!
нека падне долу, таму да си лази.
во друштво на сартр. и на кој сака. —

земјо, земјо! откако твојот глобус
моја секојдневна грижа стана,
на семирските крстопати те сретнувам
распарчена, заразена, гладна.
а беше лична; о, боже, беше толку лична
кога на тебе, како на свиралка од трска,
ќе засвиреше пролет. или есен рана.

кога беше тоа?
во кои одамнешни и мили времиња
наместо со топови,

со усти стокмени за бакнеж
луѓето еден на друг стремеа?
тоа никогаш не беше. допрва ќе биде.
искорни ѝ го срцето на бајката безочно што лиже,
срцето на бајката што вража.
поинаква е планетава наша,
на неа поинакви сме и ние:

воздух, како вжештено колаче,
наместо да ги обновува и храни
дробовите наши, ги труе, ги пили.
земјо! земјо! од висините потресени
дожд, поинаку што се однесува во тревите,
среде сите расцутени дрвја,
те посетува. а нам, што те населуваме,
сè уште си нѝ драга. и потребна:
секаде каде што ќе стигнеме,
аеродроми, ракетни рампи инсталираме.

не плаши се. од страв не трепери, мила.
не се против тебе наменети.
меѓусебе војуваме ние.
но ако се случи погодена да бидеш и ти,
се ќе биде безболно—
како никогаш да не си била.

на бој! на бој! на врв од игла.
без поза, без поздрав.
(а можеби и презрен)
како тогаш пушкин во русија.

овде, каде козата на историјата
во актташна ја молзат,
а од млекото на смртта
деца наши и машки се трујат;
овде каде на камени порти поседнати
старци своите проповеди ги почнуваат со:
„беше еднаш..." а никогаш со: „ќе биде, ќе
дојде ...

овде, каде каменот
од езерска вода поубаво ми гука,
од пепелта на дедовците поразбирлив ми е —
го допрам ли неговото срце, — слушаш:
византија небаре прлушки шуми
а самоил, како орев вжештен,
се тркала низ нејзиниот череп;
овде, денес и во овој септември,
јас последен земам збор.
а сепак, чинам, прв ќе паднам,
твоето ковенџиско чело
љубејќи го македонијо.

не, јас овде не престанувам да дишам.
дури сега мојата судбина на поет
се меша со судбината на светот.
летаме, летаме по пропаста, по општиот потоп,
со рацете под тилот,
јас и светот во ковчетот ноев.
јас — убиен, светот — пцовисан.
нам не ни е потребен петел да не буди.
ниту лоза да не храни, ни бог да не брани.
ние не сме феникс што да воскресне може.
ние сме едноставно мртви. и — грозни.

но убавице зоро,
што од зад смртта наша
(со светлосни свиралки нè уби)
сета во бело кроце ни се ближиш,
кога до нас сосема ќе дојдеш,
земјиниот глобус во наши раце ќе го видиш.
биди умна, слушај! без „пардон“ земи си го!
но само ако знаеш
како што го љубевме ние и ти да го љубиш!

ЕП

како облак што рикајќи се одрекнува од висините
и се стрмоглавува,

зајачија клисурите и над нив
претставникот на вечерта, месечината, се јави.

тогаш еден наоружан со черепи,
со костури, утроби, јазици и звуци
го нападна **два** — смут и страв

во логорот негов внесе. а **два**,
наоружан со мастило и живци,
жестоко почна да му враќа.

кој кого, кој поправо — ќе видиме,
сега мојов еп подруг тек си зема.

од ридот започна **три** да вика:

„не смееш да ме заобиколиш мене!"

„биди стрплив, чекај!" на **три** му реков.

црвје, како фабрички оџаци дебели и долги,
го полазија боиштето и гаврани

што на трупови предат и оклоп челичен,

празен како испразнета корупка од јајце,

започна да бега — оклопот царски од **еден**
прободен, од мечот на **два** падна.

„биди храбар, удри сега!" на **три** му викнав

и **три** наоружан со фанфари и подлост

боиштето го запоседна и заповед даде:

„на труповите сестрите и мајките,

што лунсаат и пиштат,

веднаш под мојов шатор да дојдат.

со бакнежи и сокови устите ќе ѝ ги честам,

со наострено сребро срцата нивни."

БОЛЕН ДОЈЧИН

I

воздух што пее и дожд модар
што се оспорува сам себеси на јужно сонце —
гледам од мојов балкон со мердевина
каде лежам девет години.

и птица една — тоа предзнак некој — слетува
посипана со саѓи
и врева од неопојасани солунчани
на мојов балкон се јази.

две жени, две утки уткосани
со скршени крилја
и со срца никакви, ме дворат
црн леб и илјачи.

ете тоа сум сега јас славен дојчин,
најславен солунчанец,
што имав најбрза коња,
сто патишта до легена и назад што знаев.

ете тоа сум сега јас славен дојчин:
болен дојчин,
никаков дојчин,
пет пари дојчин,
ништо дојчин.

ќе дојдат, си мислам, еднаш
 поради легендава за мене што кружи
 и што ми здодева,
 окалести и кокалести учени мажи,
 недоветни составувачи на песни —
 сите болни,
 од мене поболни дојчиновци.

ќе претураат по моиве коски
 за да пронајдат чудно нешто,
 ќе составуваат за мене песни така
 како што се прави тоа за стар даб,
 за пцовисан ат,
 па најпосле, наместо за мене,
 за себе вистина ќе кажат.

зашто, да судиме право, што бев јас?
 пијаничиште, мегданџија од бес —
 розајлија таков
 туѓа а не своја домаќинка галев
 и туѓи деца на колена нишав.

народе, народе!
 народе мој, македонски!
 се е лажно,
 како што бев лажен сам јас!

кај сум убил арап-страшило такво?
 кај ми никнала во коските трева
 и кај се веделе змии во нив?
 не легнав од болест,
 туку од што не ми се живееше живот пуст.
 легнав за живот страден.

легнав и сега воздух што пее и дожд модар
 што се оспорува сам себеси на јужно сонце —
 гледам од мојов балкон со мердевина
 каде лежам девет години.

и птица една — тоа предзнак некој — слетува
посипана со саѓи
и смев женски, неопојасан,
на мојов балкон се јази.

тоа сестра ми — кусодрамка една —
стражарот маалски ја гали
додека мајка ми, утка уткосана,
со црн леб и илјачи ме дави.

III

спије градот во грчмакот на ноќта.
и само месецот, како златен клинец,
заглавен во мојот прозорец гризе.
и само еден детски, новороден, плач
дувот и умот ми го брчка
додека под наметка, како монах чуден,
по балконот се шетам.

да можев
за предавството побратимите да ги казнев,
за прокуденоста сестра ми во маки да ја ставам,
и најпосле да убиев арап — страшило такво,
немаше да умрам веднаш потоа
са живот победата ќе ја славав.

народе народе!
народе мој, македонски!
се е лажно
како што бев лажен сам јас,
како што е лажен овој осамен златен заб,
овој 'рѓосан клинец
во мојов прозорец заглавен,
како што беше лажен оној прв детски плач
што во амбарот на ноќва јужна се стаи.

ЖАЛАЈКА

*мртов е, како и толкумина пред него,
со уста полна земја, подземна вода, црвје.
нештото што го викаше мир, во обилство го има.
но ниту го мириса, ниту да го сети може.*

*арапот, што ја подготви неговата смрт.
и сиот солун — како сите чесни македонци*

*му сторија почит: на гробот негов насадија цвеќе.
потоа и времето своето го стори — го изгуби
гробот.*

ОХРИДСКА РОМАНСА

езерото е небаре од срча,
чуновите како галеби мртви.
на самоиловата крепост
месечината како фенер свети.
ништо не ја нарушува тишината
и ништо срцето не го тишти.
слободно можеш да се нурнеш на дното.
и никогаш да не испливаш горе.
тоа никој нема да го сети.
ниту пак на името твое ќе му штети.
но ти климентовите ученици
патем можеш да ги сретнеш
или стоти самоилов војник да станеш.
и тоа нема никој да го сети.
ниту пак на срцето твое ќе му штети.
в зори, охридските трубадури,
во облик на бисерни зрна ќе ти зберат,
во песна за билјана ќе те сложат.
и тоа на името твое нема да му штети.
ниту пак некој ќе го сети.
слободно нурни се на дното.
езерото е небаре од срча,
чуновите како галеби мртви.
на самоиловата крепост
месечината како фенер свети.

ГРОТЕСКА

зедов перо и на срцето му реков:

„чекај, смири се, наивно.“

но непослушно тоа од градите ми побегна,

јас со перото по него се боднав.

„ќе го убие, ќе го убие срцето!“

залелекаа наивните. „негова работа!“,

рекоа рамнодушните и така, над покривите на

свеста,

во воздухот се започна нерамен бој.

јас со перото го напаѓам, го бодам срцето,

од него како од мастилница капе крв;

непокорно тоа не се предава — вика:

на земјата, на црвјето телото мое им го нуди.

и ѕвездите слегоа долу да нè мират,

и изворите и реките се качија горе да нè ладат,

и птиците долетаа да нè храбрат,

и тревата да ни послужи за одмор.

„ќе го убие, ќе го убие срцето!“ ... „негова

работа!“

трае над покривите на свеста нерамниот бој.

заборавија на солун на пирин патриотите,

вонредно собрание свикаа обединетите —

нема ли да не измират: мене ми го нудат срцето

а на срцето мене, но непокорно тоа не се

предава —

со моето име ѕвездите, поезијата — правта сака

сака да ја насели

а јас само едно: да биде разумно,

да ме слуша мене и никому да не му верува.

ЖАЛАЈКА

за тие што прецутија,
како зелени пеперуги
на дрвото на смртта што се,
откај боиштето,
носејќи под мишка сјаен лустер,
или череп тоа беше?
вечерта со тага ме спопадна.
татковино, збору прастар,
на твоето срце— чингел
како велигденски јагниња се обесија
голи, со исплезен јазик.
кому, зошто?
најпрекрасен хор од жаби,
не по ноти,
од нив се прости.

конструктор

во поле под небо, како разводнето млеко,
во врбакот се пердуши есен
и високо над погледот севгарот го крева.
воловите со векови покорни и трои летаат,
како мечови над нивните чела
се виткаат роговите.
така само руски балерини играат.
во кругот на туланата, гледајте, магаре рика —
библиската слава бара вратена да му биде,
а туланата, во оган и набрекната сета,
како жена пред раѓање стенка.
луѓе! луѓе! конструктор се роди!
на постела од лански лисје, колку стамболско

тикве,

небаре транзистор вреска.

владо од детски очи, најнежна владо, наредувај!
во твое име под неговите нозе вековите идни!
векови стари, векови одамнешни,
ковчези полни со мистична љубов и мудрост

прашна

неговиот ум вам ви се смее.
гледајте, гледајте! меѓу облаците, горе,
новоизграден град од железо броди!
од менувачниците, како вода од славина, течат

туристите.

на плоштадот, во кантите за ѓубре, облак

се истоварува —

челични партали, олупени ѕвезди, портрети,
лажни пари.

а оџаците фабрички, како шума од јарболи,
со небото шега тераат — срцето му го дерат.

човечка усто.

убава како кобила во скок,
секогаш спремна да негодуваш, фалбоспевај!
како што може јаболкото во зиме, среде плева,
гладувањето свое да го претвори во шеќер,
така конструкторот од глупите бројки
ја извлекува својата среќа.

кој е тој — единствен непореклив овде
каде што теоријата на релативноста апсолутно

владее?

јас го поздравувам неговото присуство меѓу нас.
тој шегобиец не е — конструктор е и убиец по

малку.

конструкторе, конструкторе направи ми една

свездофаќалка!

убавице зоро,

што со долгоцевни топови пукаш,
дали знае некој, оддалеку што цени,
колкава огромна слава човештвото го демне
кога твоето златно ѓуле
во прозорците на конструкторот ќе тресне —

сангрррр!..

сонцето изгрева — огромна жолтосана крпа.
конструкторот ја зема од небеската закачалка
и со неа темницата од прозорците ја брише.
неговиот поглед, низ стаклото, во далечините

лута,

неговите мисли во зоопарк од бројки.

седумката, како спитомено слонче, покорно го

следи.

тројката, небаре змија, го напаѓа неговото чело.
петката, слична на мајмунче, се обзира по него

и бега —

конструкторот, изморен, на една клупа, налик на

четворка, седна.

двојката и кеџот, неговите деца, за уши го

тегнат —

конструкторе, конструкторе, како осумка плоден

и деллив,

твојата ѕвезда — шестката,

низ подземните тајни на деветката те води —

конструкторот, пресрекен, само со очите трепка.

гледајте, гледајте! тој чичко со брадичка а ќелав
какво чудо, какво страшно чудо

од железо, џамчиња и жичка конструира!

чудото полетува од неговото теме— космодром

и сето во модра пена

во семирот стреми бесно.

исплашени од истрелот на неговиот свиреж,

ѕвездите се небаре јата шатки

фатени во огледалата морски.

воздухот зад него врие, трешти.

вештерко вселено,

кога цената ти падна,

чуварот на ризниците на неспокојот те јавна!

оние што те освоија — нивните тела,

по законот на гравитацијата,

како црни пеперуги

низ твоето прозрачно своно кружат;

оние што откажаа да ги следат —

мртви во својот череп седат.

фалбоспевај, фалбоспевај срце мое!

добивката од тоа е илјадократна

а можниот избор само еден:

како ремења во камшик броевите се плетат.

пи четвртина — тоа не е само судбина на број,

туку и судбина на човек.

во душата му е како во држава

изгазена од слободната волја на диктатор.

еј, тој поклоник на најнежни љубовни чувства,

гледа, под прозорецот, челично лале цвета.

во срцето му е како во полноќен бар,
студено и мрачно,
стопанот рекол одамна „фајронт“
па сега сам тој, пуст и вљубен,
со дланката под образот седи.

конструкторе, конструкторе! направи му
еден предел како од платната на пол сезан.
едни треви, едни дрвја, една вода,
една жена во прозрачна кошула од зора.
во мозокот му е како во надзвучен аероплан.
конструкторе, конструкторе! направи му
еден тих пролетен самрак над речна вода!
о, таа ливада на прашниците на духот на

древноста

во становите против кого гука
ако не против папагалот грамофон,
против натрапникот телевизор,
против тиранинот телефон!

човекот, капнат, сам дома се враќа.
кандила од ковано железо, црвоточен мебел,
нумизматични збирки, статујки од дрво и глинени

петли

на увото на неговата душа и шепотат старински

сказни,

таа, како маѓосана мома, ќе прекопне од убост.

конструкторе, конструкторе!
репни го со камшик од бројки,
низ крвта пушти му струја,
заврти го околу земјава два-три круга.
додека сè уште е рано,
додека сè уште не испаднал од нашава драма.
конструкторот, незаинтересиран, одмавнува со

рака.

време за губење тој нема, мора да брза.

по налог на својата влада
на една угледна и јалова дама ѝ прави дете.
кутрата конструкторова влада!
без наследник ќе падне!

конструкторе, конструкторе, ете зошто
меѓу сите љубовници најфантастичен ти си!
без ни една капка љубовна пот
од епруветка, за уши, измолкнуваш дете.

„ќе биде премиер!" најстарата рече.
„ќе биде штрајкбрехер!" средната ја порече.
„со земјава ќе владее!" најмладата пресече.

„леб од 'рж да му се дава!" најстарата рече.
„со рими ќе се храни!" средната ја порече.
„по мојата љубов како црв во дрво да се вие!"
најмладата пресече.

наречници, наречници! каква славна грешка!
синот на конструкторот, нечуено,
одбива по речта ваша да се владее,
одбива да страда и да љуби по човечки.
наместо леб и рими, месо од планети гнете.
наместо најмалата од вас, соѕвездие љуби.
со својот мозок заварува комети.